

รายงานการสังเคราะห์
การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้
ของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

การรายงานผลการสังเคราะห์การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสังเคราะห์ผลการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 2) เพื่อศึกษาปัจจัย ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการกับประชากร ซึ่งได้แก่ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 128 โรงเรียน สรุปผลการสังเคราะห์ ดังนี้

การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของโรงเรียน

1. ความรู้ความเข้าใจ

โรงเรียนได้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้ศึกษาเอกสาร การสนทนา การศึกษาคู่มือการประเมินสถานศึกษาพอเพียง พาคูและบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษาดูงาน การประชุมบูรณาการสู่การเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้เข้าใจการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของหน่วยงานต้นสังกัด

2. การพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. กิจกรรมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการที่เป็นเลิศ ทุกโรงเรียนดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นเลิศ มีความสอดคล้องกับภูมิสังคมของโรงเรียนคือ ด้านการเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ จำนวน 62 โรงเรียน ด้านการประหยัดและออม จำนวน

14 โรงเรียน ด้านสิ่งแวดล้อม ลดภาวะโลกร้อน ด้วยการจัดสิ่งแวดล้อม การลดปริมาณขยะ การปลูกต้นไม้
จำนวน 20 โรงเรียน ด้านศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ การฝึกมารยาทไทย การเรียนรู้ด้วยครุภูมิปัญญา
การอนุรักษ์ประเพณีลาวครั้ง ศูนย์การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม : ลานศิลปะ โครงการส่งเสริมภูมิปัญญาไทย
ส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย รักความเป็นไทยคนตรีไทย คนตรีพื้นบ้าน จำนวน 9
โรงเรียน ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 13 โรงเรียน ด้านอื่น ๆ 10 โรงเรียน

4. กิจกรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามมิติ คือ มิติด้านวัตถุ มิติด้าน
สังคม มิติด้านสิ่งแวดล้อม มิติ ด้านวัฒนธรรม โรงเรียนดำเนินการดังนี้

4.1 โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะนักเรียนได้ครบทั้ง 4 มิติ คือ มิติด้านวัตถุ มิติด้านสังคม
มิติด้านสิ่งแวดล้อม มิติด้านวัฒนธรรม จำนวน 78 โรงเรียน

4.2 โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะนักเรียนได้ไม่ครบ 4 มิติ จำนวน 50 โรงเรียน

ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย

จากการวิเคราะห์การดำเนินน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 และของทุกโรงเรียน พบปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมการ
พัฒนานักเรียนประสบความสำเร็จสรุปได้ ดังนี้

1. นานโยบายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่แผนปฏิบัติการทั้งระดับ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 และโรงเรียน

2. มีการพัฒนาบุคลากร โดยการสร้างความเข้าใจ ให้ศึกษาเอกสาร การสนทนากลุ่ม
การประชุม และศึกษาดูงาน โรงเรียนพอเพียงต้นแบบ

3. โรงเรียนสร้างความตระหนักให้บุคลากรในโรงเรียนและครูให้เห็นความสำคัญ

4. โรงเรียนบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรสถานศึกษา

5. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามจุดเน้นของหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต เน้น
กระบวนการคิดวิเคราะห์ การปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

6. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อหล่อหลอม และปลูกฝัง
คุณธรรม จริยธรรม

7. โรงเรียนใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน เชิญผู้ปกครอง ชุมชนมามีส่วน
ร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินกิจกรรม

8. โรงเรียนสร้างความเข้าใจให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ และการดำเนินกิจกรรม
9. โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
10. โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบครบวงจร เช่น การปลูกผัก สำหรับโครงการอาหารกลางวัน การเชื่อมโยงกิจกรรมสหกรณ์ของโรงเรียน การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การออมเพื่อการลงทุน
11. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยภูมิปัญญา โรงเรียนมีการเชิญภูมิปัญญามาสอนนักเรียน
12. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารความรู้ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 หน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อื่น ๆ
13. การจัดกิจกรรมของโรงเรียนโดยส่วนใหญ่จัดได้เหมาะสมกับภูมิสังคม
14. การให้ความร่วมมือของวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้แหล่งการเรียนรู้
15. นิเทศ ติดตาม ประเมินผล โดยมีการนิเทศภายในโรงเรียนที่สอดคล้องประสานกับการนิเทศภายนอก

ปัญหา/อุปสรรค

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากการดำเนินน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และของทุกโรงเรียน พบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนานักเรียน สรุปได้ ดังนี้

1. ครู บุคลากรบางส่วนยังมีความเข้าใจหลักปรัชญาคลาดเคลื่อน
2. การบูรณาการหลักปรัชญาสู่การเรียนการสอนยังดำเนินการไม่ครอบคลุมทุกหน่วยการเรียนรู้และทุกสาระการเรียนรู้
3. โรงเรียนบางส่วนขาดแหล่งการเรียนรู้ และบางโรงเรียนมีแหล่งแต่ยังใช้แหล่งเรียนรู้น้อยมาก
4. ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้และร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนน้อย บางโรงเรียนผู้ปกครองให้ความร่วมมือน้อยมาก
5. โรงเรียนขนาดเล็กขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรม/โครงการ
6. โรงเรียนขาดระบบการจัดการผลผลิตที่เกิดจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน ขาดตลาดรองรับผลผลิตของนักเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา

จากการวิเคราะห์การดำเนินงานนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 และของทุกโรงเรียน พบปัจจัย ปัญหา/อุปสรรคที่ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนานักเรียน ผู้รายงานมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ดังนี้

1. ควรมีการสร้างความเข้าใจแก่บุคลากร โดยการส่งเสริมให้มีการศึกษาเอกสาร เสวนากลุ่ม การประชุมอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน
2. โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ควรทบทวนการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน จัดทำหน่วยการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ควรมีการส่งเสริมให้โรงเรียนจัดทำฐานข้อมูลท้องถิ่น เพื่อการเรียนรู้ความเป็นท้องถิ่นและสร้างเป็นแหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
4. ควรส่งเสริมโรงเรียนให้มีการจัดตลาดนัด หรือร้านค้าโรงเรียนในการจำหน่ายผลผลิตของนักเรียน ควรมีการประสานกับองค์กรท้องถิ่นในการจัดร้านค้าชุมชน หรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าซึ่งเป็นผลผลิตของนักเรียน
5. โรงเรียนควรส่งเสริมต่อยอดผลงานนักเรียนให้มากขึ้น
6. โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ชุมชน ในการให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้ปกครอง ในการประชุมผู้ปกครองในการประชุมปฐมนิเทศนักเรียน ประชุมมอบสื่อ อุปกรณ์
7. ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้มากขึ้น